

میلعلو

ملاسارد هشیدنا و نایی دازآ

داسفا و حلاصا زرم صیخشت و رکفی دازآ دودح

هعماج

و تسییه سلج - داترا - هقفج راخس ورد هلسلس

مراهچ

داتسا

ی ناریطی نیسحن سحمد محمدیید جاح للهات یا

هّرسله اسّدق

مِیَجَّرَلَانِ اطِیْشَلَانِ مِلَّهَابُ ذُوْعَا

مِیَحَّرَلَانِ مَحَّرَلَا لِّلَّهِ اَمْسِبْ

زور دینچا ات او مای ارب مِی حرتس لاجم]: ذیملت

[؟ت ساع ورشم

.ت ساع ورشم موس [ات]: داتسا

؟ت ساع ورشم ایآ: ذیملت

زا] دعبرگید و ،ت سا مّوسا تش روئام .هلب: داتسا

¹.ت سایی هئم [موس

!؟ت سایی هئم م همتفه دوخی نعی: ذیملت

:داتسا بله، اما هفتم دیگر چیزی است که

نمی شود کاری کرد، خیلی دیگر ... ولی قطعاً

می توانم بگویم که اربعین خلاف شرع است و

اختصاص به سیّد الشهداء علیه السّلام دارد و خودم از

سابق تابه حال در یک جلسه اربعین شرکت نکرده ام.

حالا هفتم را می توانیم بگویم که دلشان می خواهد

اضافه بگیرند، مثل اینکه شخصی بخواهد بعد از دو

¹. دوشع وجر 84 ص ،هعیشگ نهرفردن یعبرا به برتشیع علاطت هج .

ماه، سه ماه، چهار ماه، ده ماه یا برای همیشه مجلس بگیرد، می خواهد بگیرد که بگیرد، این صحیح نیست و غیر از نظر شارع است. نه اینکه هفتم خلاف شرع است ولی مروی نیست. مآثور تا سوم است، بعد هم امر به رفع عزا شده است. پیغمبر صلی الله علیه و آله و سلم این طور می فرمودند که تا سه روز عزا بعد هم دیگر عادی [باشند].¹

کیرده کدیسر اجنیا به داند ترا بحدردت بحص
 دیاب - میوگی مذملاسات موکحام لاماح - ت موکح
 دوشده هارف دارفای اربلامکه بل و صونیمأت تا هج
 نیای اربدر او م دیابام! ت سایی ساسا ملئسم کین یا
 میهد رارق رظنم ملئسم نیاس ساربارت ارایتخا

عامتجاناسنا رایتخا نازیم

ی دودحه چرد عامتجان یا رد ناسنا رایتخا نازیم

¹: 143 ص، 2 ج، بی لائلا ی لوع .

لَحِيْلَا : مَلَس و هَلَا و هِلَا الله ی لَص ی بِنَا لَاقِ

ی لَع دَحْت نَا ، رَخَلَا مَوِیَا و لَلَّاه بَن مَوْتِةَ اَرْمَلَا
 لَعْبَرَا ، جَوَز ی لَع لَا ، مَیَا یَقْلَاث نِم رَثْکَا تِیْم
 .» «اَرشَع و رَهْشَا

زای رایته خا هکت سا نی یا اجنیا ردی ئوال صا ؟ت سا
ت سا'ی ضمم عرشه ئیحان زا روطنیمه و لقعئه ئیحان
ابض راعم و برگید رایته خا ابی فانه رایته خا ن آ هک
دشابن برگیدت حلصم

عرشه و لقعئه ئیحان زا اضمم رایته خای گژیو

ض رعت دروم، و د نی یا زام ادکره رگا اذهی لعهانبد
'ای ضمم عرشه و لقعئه رظن زا رایته خا ن آ، دریگب رارق
رارقی دنبه تسد دروم اجنیا رد بل لاطم لاما. تسیند
ه عماجداسف در اوم، رایته خا در اوم ن آ زای کی. د نریگی م
ه طقن زا دارفا رایته خا ؛ت سا ی قلاخا داسف رظنه طقن زا
و رایته خا هب ض رعت مدع ورگردی قلاخا داسف رظن
ی ادصی صخش لاثم بابن م. ت سا ن ارگیدت حلصم
ش یادص ه کی و حنه ب دندک دندلار دوخل زنم ی قیسوم
مارحی لقع و ی عرشه رظن زانی یا، دسرب ه یاسمه هب
هدش ی برگید زا رایته خا بلس اجنیا رد نوچ ؛ت سا
دازآ ش دوخل زنم رد دهاوخی م ی برگید، ت سا
دوئشزار ادص ه کنیا رطاخه ب دناوتی من، دندکت کرح
ی قیسوم ی ادص ن درکدند، دراندگب ه بنپش شوگرد
بلس روطنیمه، ت سا ی برگید رایته خا بلس
ی ادصع امتسانوچ، ت سا هدشمه ی برگیدت حلصم

عامتسا بن یاربانب دنادی م مارح صخش ن آ اری قیسوم
 دذکی ماری رگیدت حلصم بلس اجنیا ردی قیسوم
 هبل ئاقاهی ضعب. دذکی مذقرف عامتسا و عامس نیید
 و ت سا روطکی یش عامسه کدناه تفگو و ه دشل یصفه
 ه کت سا ن آ عامس¹. رگید روطکی یش عامتسا
 ش دوخ رگا [هتبل]، دروخب ناسنا شوگ هبش دوخ
 ی م ار عوسرثا ن آ هرابود دروخب ناسنا شوگ هبم ه
 ر صحنه طقف عوسرثا نی [هکت سیز وطن یا، دراذگ
 د شابع عامتسا] هب.

زا هکی یاهت بحصل لاثم بابن م اتسار نیمه رد
 طعور گای تح، دنوشی مش خچد جاسمی ماهو گدنب
 نوچ، دریگی م رارق ظامحل دروم اجنیا رد د شابعم ه
 بلس بجوم دندبی ادص نی و ت سایی دندبی ادص
 بجوم رظنه طقذ نی یا زا؛ دوشی م نارگید ش یاسا
 ،ت سا اهنا رایتخابلس بجوم ایاهنا ی اربی ترضم
 لاثم بابن م هکنیا ای. دذکی مذی قرف اجنیا رد م ه نی یا
 بجوم ای، عراوش رد ه نهر بت روصه ب ه نزن ندما
 ار ناشدوخ دیابن ارگید و ت سا نارگید رایتخابلس

¹ بی سرربل احرد ردصم.

رگا ایت سا رایتهخابی فانه که دهند رارق ظافه رد
 دشابند و حذنی یا به نارگید رایتهخابلسب جوم
 و ت سا اجنیا رد نارگید حلاصمه به ضرعت ب جوم
 نیا . دریگب رارق ت قد دروم دیاب اجنیا رد هم نیا
 کینیا . دنیایم بلالاق نیا رد یلکروطه بلئاسمه
 .ه لئاسمه

ه عماجک یرد درفت ارایتهخابی لاکل صا

درفت ارایتهخابی لاکل صا ه کنیا رگید بلطم
 :وا رایتهخابه کت سا نیا ه عماجک یرد

.دشابندی رگید رایتهخابلسب جوم :لاوا

ه جوتا یوا حلاصمه زای تحلصم بلسب جوم :آیناژ
 نیا دشابروطن یا رگا .دشابوا ه بدسافمه زای امدسفه
 .ت سا دودرمی عرشوی لقع رظنه طقن زای رایتهخاب

رارق ه طیحن یمهر ددنلوتی مه که ددنامی می لئاسمه
 ،دندرگی مربع عامتجاتینما به که ی لئاسمه ؛ددریگب
 بلئاسمه نیا حراطا مانتسینی سکرایتهخابلسب جوم
 کی رار سا ایدریدن بیزار ه عماج تینمات سا ن کمه
 ه کت سا نیا ب جوم اهنیا مامت .دندکش ازار ه عماج
 و بلقع .دشدهاوخ ه عماج ه جوت می دسافمه و بلئاسمه
 می ماهرار بلئاسمه نیا رد رایتهخابی ولج اجنیا رد عرش

[ار دراومه نوگنیا] هم ملاسا رد اماه کروطن اماه
 اُروفو [درکی می نیچربخ] هکی نزن آنایرج .میتشاد
 [الدیدار همان] نآ و دنتفر ... و رکبوا لّوا ،دما هیا
 ار ملاسلایله یلء بنینمؤملاریمما ،ترضح دعب .دندرکذ
 رد هکی اهامان آن دادزا] نزن آن هکی تقو و دنداتسرف
 بت عنامه دوب ملاسا به بطوبرمی صاخل ئاسم [هامان آن
 هیضقه کمح تفهبع جارت ساوخی مص خشن آن و درک
 بنینمؤملاریمما ،دهد ش رازگ رتدوز دارفان آن یارب ار
 لیوحتار همان آن] رگا هک دنتفگ و دندیشک ریشمش
 ی مهم بت حلصم نوچ ،منزی مارت ندرگ [ی هدن
 مات دندرک لی تقه به دیدهت ترضح اجنیا رد اذلت سه
 ن آن هکم پیرالذربخ رد¹ .دنتفرگ وازا ار همان آن هکنیا
 ن آن هکنیا ای دندنا درگربار و ترضح ای ،دشه چ نزن
 ار همان هچ ،دنکی مزی قرف نوچ ،ت شالذربخ نزن
 ندر ب مدعاق قبطی لو ،دوربش دوخ ای درید دهل وخب
 رد ردقن آن دشاب رارق رگای اهامان نینچ و ی رسن نینچ

¹ راو نلاً رابعه؛ ۳۶۱ ص ۲، ج ۲، «مقلا ریسفت .» ج ۲۱، ص ۱۱۲ (با قدری اختلاف).

ملاسله یلع نینمؤملاریمه کمینیی مدشابمهم اجنیا
اجنیا به ار بلطم نیا ممل تقه به دیده تابی تح
دندناشک

کی رارسا ندرک شاف ندش ی قلات ت نایخ ت کلمه

و ت سا ت کلمه کی رارسا ندرک شاف نیا
ربمغیپ نامز رد ار نأ ریاطذ و دوشی می قلات ت نایخ
میراد ممل ملس و هلا و هیلع الله ای لاص

زای اهدیقع کی زاربا، بلطم لاثم بابن مرگا اما
ی داقتعای انبم کی یایت سای اهلمسم به بت بسند یاقع
ه کمینیب دیاب، ت سای زیچن یزچه به بت بسند ای و ت سا
؟ نه نایدوشی می اهلمسم نینچ رد بل خاد بلطم نیا ایآ
ه کدشابن یا رب رارق رگا؟ دراد ی ناوئعه چه بلطم نیا
، مدکه عماجه جوتمار ی داسفدها و خبه دیقعه کی زاربا
رِهَلْفَزْیَ لَعْنُ مِنْ سِنَا لَآ لِبَ ﴿۱﴾ :ه یآ به به جوت اب اعطق
ت روصن یارد رگید ^۱ ﴿هَرِیْذَاعَمٰی قَلَّ لَوَلُو *﴾ قریصه
هدمآ داسفا ماقم رد اجنیا رد وایآ هکت سا ص خشم

¹: 94 ص، 7 ج، می سانشداعم. 15 و 14 هیآ (75) ت مایقه روس.

ارش دوخی اهرذعه تسوییه چرگا و بت سا ماگآ ش دوخ رب ناسنا هکلب»
«دهد بل یوحه

هئسم اید و دندک زاربا ار هیضقن یا دهاوخی م و ت سا
 رگا .ت سا و د ن یا زاک یم ادک ،ت سا ح لاصا ماقم رد
 .درادن لاکشا ت روصن یارد ت سا ح لاصا ماقم رد
 ن یا ،ح لاصا ماقم رد ی لوت سا ی ریطخه هئسم هکنیا ب
 ،ت سا داسفا ماقم رد رگا و ت سا ه دش ناید ب لطم
 دارفای و ربآ و ضرع لثم ،دندکی مقرفت روصن آرد
 رد ن دز ت مهت ،دارفانایم رد غورد ه عاشا ،ن دربار
 ه عماجر د س رت ،ن دربار و ربآ و ت یشح ،ه عماجر نایم
 رد ،ن درک داجیا ار ک لذل اثما و فوخ ،ن درک داجیا
 ح لاصا ماقم رد ص خشه کت سا ص خشم دراوم ن یا
 .ت سا داسفا ماقم رد ایدهدی م مارجنا ار اهرماکن یا
 زادناتوی مذناسنا هکت سا ی دراوم عزجانهیا هئمه
 ره بابانهیا هکلب درنگب ی داء لاونم کی ه بانهیا
 .ت سال رتندکی اربل باق و دندکی مالدیپت وافتی صخش
 ی می رگید ،ت سا هدرکی فلاخر اکی صخش لاما
 ص خشن یا ی و ربآ و دندک شخپار ربخن یا دهاوخ
 راکن یا رگا ایآ؟! ت سا ح لاصا ش روظنه ایآ ،دریدار
 فلاخ و دندکی می رگید را که بت سد ص خشدندکنزار
 هئیا .درادی ضرغ و دصق ص خشه کنیا ایدندکی م

هه به جوت اب دناوتی م ناسنا هه کت سا ی بلاطم
نایدردار واید ریگبار درفی ولج، درومت یصوصخ
دراندگب دازآ بلاطم نیا

هه مانزور رد گلاثم هه که مامدیدار دراوم زای لیخن م
کیدرد فلاتخا زات بحص هه کی تقو ک لذل اثما و اه
صخش کیه کار ی راک، دوشی م ک لذل اثما و هدیقع
ی م هلمسم نیمه عزجت سا هداد م اجنا اج کیدرد
رد هه که اقا نیا هه که دنسیونی م روطن یا گلاثم، دندروا
نلاف هه به جار لاما، ت سا هتفر روطن یا اجنلاف
هتفر روطن یا لاما! دنزی م فرح روطن یا صخش
!؟ ت سا هتفر روطن یا هه که ت سا طوبرم هه چوته به، ت سا
ت بحص روطن یا هم هی صخش اب اج نلاف رد گلاثم ای
دوشی م مولعم و ت سینی حیحص راکن یا! ت سا هدرک
اعقاو هکنیا ای. ت سه راکردی زروض رغ ناونع هه که
هلمسم و ت سا دانع ماقم رد هه که ت سا ی صخش
راکنلاف هکنیا زجت سینی هار چیه و ت سا صخش
دندکل قزو دنیوگب اجنیا رد هم هار وا

صاخشی صوصخی ایاضق ل قذت مرح

هئیضق ت قوکید هه که دشاب روطن یا دیابذ هتبلا
و ت سا م ار حش نتفگ لاصا هه که دندکل قذار ی صوصخ

ی صوصخه کت سا ی بلطم لاثم بابن م ! ت فگ دیابند
 دذکی م فیعضت راظنا رد ار و اش نتفگ اما ت سینم ه
 و ح لاصی لک نونا ق کیت حتب لاطم نیا مامت
 رد مدنیوگایا ه کد نزی مرود ح لاصا و داسفا ت یاعر
 ماقم رد رگا ! ؟ داسفا ماقم رد ایت سا ح لاصا ماقم
 ح لاصا ماقم رد رگا و دوشی ریگولجدیابدشابداسفا
 ل ها ، ه عما ج رد لاثم ؛ ت سا ص خشم م ه نیا ، دشاب
 ه کد نهدی م ص یخشته کد نتسه ی دارفا و مدقع و ل ح
 ی م ح رطم ار ب لاطم نیا ی رظنه چی ور ص خشنیا
 و ناییدی دازآ بابرد ام ءلئسم ه کت سا اجنیا و دذک
 دوشی م ح رطم اجنیا رد ی دجل کشه به مدیقع

ب لطم م لاسلام هیلع ه مئا نامز رد ه کمینیی مام
 ه نادازآ ص خشد ، ماما نامز رد ی نعید ؛ دوبذ روطنیا
 ه کد نتفگی مذوا ه بو دزی می فرحت موکح ف لاخره
 ماما نامز رد ای ! ک لذل اثما وی تسه ه چوت ؛ ی رفاکوت
 ی حملء ی ماهه زوح ، فل لخم دارفا م لاسلام هیلع ق داص
 ماشه ه کد نتشاد ی سرد ی ماهه زوح مرصبرد ، دنتشاد
 ی م ث حبه ... و ی رصب ن سح نادرگاشد اب م کح ن ب

ت سا ه د و ب ن م ل ا س ا ت م و ک ح ه ک ن آ : د ن ی م ل ت

م ن ا د ی م : د ا ت س ا

دندکی ریگولاج دناوتی م ن م ه م ا م ا : د ن ی م ل ت

ه ن ا ی ف خ م ، د ن ی ک ش ل ا ی ت غ ا ت ف گ ز ه ک م ا م ا : د ا ت س ا

ت ر ض ح ی ت ح د ی و گ ی م ز ه ک م ه ا ر ن ی ا ! د ن ی ک ش ر و ر ت

د ن ی ک ت ح ب ا ه ن ی ا ا ب ه ک د ی ا م ر ف ی م

ا ب م ل ا س ل ا ه ی ل ع ن ی ن م ؤ م ل ا ر ی م ا درو خ ر ب ؤ و ح ن

دندرکی م ل ا ک ش ا ن ا ش ی ا ی ا ه ر ا ک ه ب ه ک ی د ا ر ف ا

ه ف و ک د ج س م ه ب م ل ا س ل ا ه ی ل ع ن ی ن م ؤ م ل ا ر ی م ا ن ا م ز ر د

ی ا ه ر ا ک ه ب ت ب س ن ض ا ر ت ع ا ه ب ع و ر ش و د ن د م آ ی م

ن ی ا ² ! د و ب ه ا ب ت ش ا و ت ر ا ک ن ی ا ه ک د ن د ر ک ی م ن ی ن م ؤ م ل ا ر ی م ا

ه ب ی ص خ ش ر گ ا ن ل آ . ت س ا ن ی م ل س م م ک ا ح ه ب ض ا ر ت ع ا

ا ب !؟ د ن د ک ی م ش ر ا ک ه چ د ن د ک ض ا ر ت ع ا ن ی م ل س م م ک ا ح

د ر خ ا ر [ش ن ی ش ا م و ه ن ا خ] ی ا ه ه ش ی ش د ن ن ز ی م گ ن س

ی م و د ن د ش ی م د ن د ا م ج ن آ ! د ن د ک ی م ش د و ب ا ز ! د ن د ک ی م

ا ر ر ا ک ن ی ا ه ک ی د ر ک ه ا ب ت ش ا و ت ! ی ل ع ا ی ه ک د ت ت ف گ

¹ 3. ح ، ۱6۹ ص ، ءَجْطَلای لِإِ رَارِطْضِلَا بُابِ، ءَجْطَلَا بُابِ، ۱ ج ، ی فاکلا .

² ی سرربل ا ح ر د ر د ص م .

م در کایه کت فگی م هر خلا اب م هن ینمؤملاریم! ای در ک
 ش باو جای ، ... و م تسه ن یملسه م کا ح ن م ، م در کزای
 م ینیی م ام . دادی م لیلد ن آ به و لیلد ن یا به ار
 اب ن ینمؤملاریم ت موکح رد هک ی یاهت فلاحه
 اب . دویذ و حذ ن یا به ن اشدر و خرب ، دشى م ترضح
 اسبه چ و دویذ ترضح ت سد ت موکح هکنیا دوجو
 ش دوخل ابنده بم هاری اهدعاهف رحن یا دویذ ن کمه
 دوجوی سرتی ملاسات موکح ک یردی لو دکنع مچ
 ن یا ی ولجی تح ، ... و دسرتب م دأ لاثم هک دراند
 هیاپ زا و دکنی م رتدب ار هلمسم ، ن تفرگ ار بل لاطم
 ی زیچ و فعضه طقذ ک یاتی نعید . دکنی م بارخ
 اب ن اسنا ارچ ! ... دوشی مذ هک دشابنه تشادند دوجو
 ماما نامز رد !؟ دشابنه تشاد درو خرب م تش و برض
 ت بحص و دندوب تا کمه مهن یا ملاسله یلع ق داص
 ترضح اهنا ، درکی م در ار اهنا ترضح ، دندرکی م
 اب ت یعمجی ولج رد عاجو علای بأ ن با ، دندرکی م در ار
 ث حب داحلا وی نیدی به رابرد ، درکی م هثحابه ترضح
 ل لم ه مهن یا ی سابعه فیلخن و مأم نامز رد ¹ . درکی م

¹ 45 ص ، 3 باب ، دیحوتلا باتک ، 3 ج ، راونلا راجد .

لئاسمردت رضحابه کنیا اتدرکی مع مجارفالتخم
و دندک موکحم ارترضح و دندک ثحب هفلتخم
دنتسه یراضناهنیا هک دندومرفذت قوچیه ترضح
درکی مت بحصه کلب¹ مئذکی مذت حبابهنیا ابنمو

زا ملاسلاهیلء مامات یلاو هب طوبرم یاهت حب

ملاسلامهیلء همئا نامز رد یاهت حبن یرتمهم

مهمیلء همئا نامز رد هک ییاهت حبن یرتمهم
ایآ. دوب مامات یلاو هب طوبرم یاهت حب دوب ملاسلا
:دشاب ه دومرف ملاسلاهیلء ماما هک دوب دروم کی
نمو دندکی مئث حبه یضقن یا هبع جار هکاری یاهنیا
اراهنیا، دنتسه دترم اهنیا، دیشکب دندکی مموکحم ار
داسف ثعاب اهنیا، دینک رورت ارنیا، دینک لایتغا
!تسا ه دوبذروطن یا، ریخه ز؟! دنوشی مه عماج

و رکفه ئارا رظنه طقنزا ملاساب تکم رد ی دازآ

ثحب

لئاشما و ثحب و رکفه ئارا رظنه طقنزا ملاساب تکم
تسا ی دازآ ب تکم کی یک لذ

¹ مع ملاسلاهیلء اضرا لس لجم رکذ باب، ملاسلاهیلء اضرا رابخا نویء .
154 ص، 1 ج، نومألا دندع دیحوتلای فت لاقملا باب احصا و نایدلا لها

رد یمزکی م حرطم اجنیا رد ار ی لاؤس ن م لامح
 نامماظنی انبرد روطنیمه و نامدوخی ساسا نونا
 ت یلاو ه رابرد میناوتی ما اجنیا رد اما یا ، هیقفت یلاو رب
 ت سه م لاسا رد هیقفت یلاو لاسا ه کمینکت حبه هیقف
 ی نعید!؟ نایم یمهد ما اجنا ار راکن یا میناوتی م!؟ نای
 اقا ه کم ییوگبه کمیراد ار ی ای دازا نینچام اعقاو یا
 هیقفت یلاو ، ت سینه یقفت یلاو رب م لاسا ی انب لاسا
 و ت سا ه تفگی عجرم ه کت سا ی هیقفت اعور فزای کی
 ه کت سه ی ای دازا نینچا یا!؟ ت سا ه تفگزی عجرم
 ه بص استخا هیقفت یلاو ه ک [دیوگبی سک ن لا ا لاثم
 رو هظ نامز زا ریغ رد و دراد ت رضح رو هظ نامز
 لئاسم زای ضعبب جوم هیقفت یلاو ه لئاسم ، ت رضح
 ه لئاسم ن یا اجنیا رد ت قون آ!؟ دوشی م عامتجا رد
 رد داسفا ی اه لئاسم نینچ حرط یا یا ه ک دیای م شپ
 ی مربب لمطم ن یا!؟ عماجر رد ح لاسا ایت سا ه عماجر
 'ی لَعْنُ سِنِیْلُ اَلْبَ * : متفگه کی اه یا نامه ه بد درگ
 ه لئاسم ن یا ی صخشست سا ن کمه ه ک ﴿هَقَرِیْصِدِهٖ سَفَنَ
 روطنامه ؛ دنگ حرطم ه عماجر کی ح لاسا ن او نعه بار
 م یتفگ و میداد ریغتار نامدوخی ساسا نونا م ه ک

و دوبت یطورشه نامز به طوبرم ی ساسا نونا که
دوبت سرد ناشفرحه می نیمخه الله ایا موحرم
به طوبرم ی ساسا نونا که دوبنیا ناشیا فرح
که کمیوگی مامن لآ .ت سات یطورشه ی ارب،ت نطلس
نونا قن یا دیابه رابود و ت سا هابتشا ی ساسا نونا قن یا
ی صخشدرگا و می یریکبی آر ،مینک ضوعاری ساسا
ت یلاو ماظن،ن آ رد که کی ساسا نونا قن یا که کت فگ
ل یلدن یا به بو ل یلدن یا به بو ل یلدن یا به بو ،ت سه ه یقف
ن یا ابی اهنیمز نینچ ردی درو خربه چه بت سا هابتشا
رد مهم لئاسه نیا که کت سا اجنیا !؟دوشی م درف
ش پپی اهنیمز نینچ ردک لذل اثما و رکفی دازآ ثحب
داسف و حلاصه هندنه صیخشته عجرم .دیآی م
!؟ت سیک

دراد هزاجات سا هدرک حلاصه دصقرگا ... :ذیملة
ردرمانیا !درادن هزاجات سا هدرک داسف دصقرگا و
ماکحان وچمه و ددرگی مربءایشا تیعقاو به ج راخ
!؟درادن ایدراد ریثأتایا ،ت سا ه یعضو

ن آ که دوبنیا رد لّوا لهو رد امت بحص :داتسا
اب فلالخم و ت سا رظئدم هعماجر دی ای دازآ
دسافم و حلاصه ابایدرفرایتخا ابه کت سینت ارایتخا

تسا ت حېک ین یا ،دشابذ ض ر عت رد وا

هزینر س ض ر غ ا ب ا ر ن آ ر ق ن یمه ی س ک ر گ ا ل ا م ا ح
ی ل و ت س ا ه د ر ک ه زینر س ر ب ا ر ن آ ر ق . د ز ا ر و ا د ی ا ب ، د ر ک
ن ینمؤ م ل ا ر ی م ا ذ ل ، ت س ا د ا س ف ا ن آ ر ق ن ی ا ت ش پ ض ر غ
¹ . دینز ب ریت ا ب ا ر ن آ ر ق ن ی ا ه ک د ی و گ ی م م ه م ل ا س ل ا ه ی ل ع
غ ر ا ف ن آ ز ا ی ن ع ی ؛ م یر ا ن گ ی م ر ا ن ک ا ر ت ح ب ن ی ا م ل ا ص ا
ی ب ل ط م ی د ا س ف ا ض ر غ س ا س ا ر ب ی ص خ ش ر گ ا . م یت س ه
ه ک ن ی ا ی د ن ک ش خ پ ی ق ی س و م ه ک ن ی ا ء ا و س ، د ر ک ح ر ط م ا ر
ه ی ض ق و د ر ه ، د ز ا د ن ی د ه ا ر ا د ص و ر س د ج س م ی و گ د ن ل ب ز ا
ت س ا ل ط ا ب

ه ک ل ب د ش ا ب ه ت ش ا د ن ی د ا س ف ا ض ر غ ی ص خ ش ر گ ا
ه لئ س م ن آ ح ر ط ه ک د ش ا ب ی ا ه لئ س م ح ر ط و ا ض ر غ
ن ی ا ر د ت ب ح ص ل ا م ا ح ، د ن ک ی م ر ا ب ه ع م ا ج ر ب ا ر ی د ا س ف
ن آ ی س ک ه چ ؟ ت س ی ک ا ب د ا س ف ن آ ص ی خ ش ت ه ک ت س ا
ن ل آ ه ی ض ق ن ی ا ح ر ط ا ی آ ه ک د ه د ی م ص ی خ ش ت ا ر د ا س ف
! ؟ ه ز ا ی د و ش ی م د ا س ف ب ج و م

ه ک م ی و گ ب ی ه ق ف ر ظ ن ه ط ق ز ا ه د ن ب ن ل آ ل ا ت م ب ا ب ن م
ک ی ، د ش ا ب ه ی ق ف ت ی ل ا و ر ب ی ک ت م د ی ا ب ن ه ع م ا ج ت م و ک ح

¹ 177 ص ، 1 ج ، س ا ی س ل ا و ة م ا م ل ا ؛ 489 ص ، 1 ج ، ن ی ف ص ة ع ق و .

دښنام ،دشابه مریخ ل ها ربی کتم دیاب ت موکو
 رد ه کی تموکو دښنام ،ت سا س یئوس رد ه کی تموکو
 مښکی م ت حبی ملاء رظنه طقذ زا ی نعید ،ت سا دئوس
 ت موکو و م تسه دقتعه یقفت یلاو ه ب م دوخن م لااو
 ی م ب جاو و م زلا ی لقع رظنه طقذ زا ار یقفت یلاو
 رظنه طقذ زا ه کلبی عرش رظنه طقذ زا اهنته ن و ،م ناد
 ه تبلا ؛دشابه یقفت یلاو ت موکو دیا ب ت موکو ،ی لقع
 .طرشه نو گچیه ن و دبو ی روطنیمه ه ن ش طیارشابه
 ه کی تموکو حن یا ه کم یو گبی ه قذ رظنه طقذ زا ار گالا
 همئا ن امز ه ب طوبرم ت سا یقفت یلاو ه ب طوبرم
 روطن یا ه لاو رظنه طقذ زا ن می نعید ،ت سا م لاسلام هیلع
 دیدر کنع ناقرگا ه کنیا ای دینکع ناقرار ن مای ،م اهدیمهف
 ن یا ح رط

و ت حلصم درومار ه لئسم ن یا لله ان ییو ی نید ...
 ی م الیپدشر روطچه عماج .م نادی مه عماجی اربدشر
 لااو دښکی م الیپدشر ه دښل اثما و ن م ف رحاب ؛؟ دښک
 م لاسا رد م هی رظن نینچه ه کدیمهفی م اچک زامش
 م ه ه م ه ،دیوگی م امشه بار ی بلطم ر فذکی ؛؟ ت سه
 ن یا ؛! دینکی م لوبق و دیهدی م راعش کی و ریبکت کی
 !م باظن دوشی م

رظن یا مایا دوشی قلات فلالخم رظن رگا بن یاربانب
 رد داسفرگا!؟ت سا ه عما ج رد داسفی انعمه بفلالخم
 مامت ه ک دیوگب دیاب امش بن یاربانب تسه ه عما ج
 طخ کی زا و صوصخم لانا ک کی زا ه کی بلاطم
 و دنتسه داسف و حلاص بجوم ،دنیای م صوصخم
 نامهنیعی نی !دنراذن رظنرا هظا قحلاصا نارگید
 ت یلاو هیضقن م ه کنیا !دنکی مزی قرف ،ت سا داندبتسا
 حرطم ار هیضقن یرتمهم ی نعیم مدرک حرطم ار هیقف
 دیهاوخی م ه چره ار ن آ زا رتن ییاپامش رگید !مدرک
 ه کی نیناوق ،دنوشی معضو ه کی نیناوق .دیراندگبم سا
 معضو ه عما ج رد ه کی نیناوق ،دنوشی معضو بتلود رد
 ام ، ... و ت لادبت و ریغت ،ماکحازی ضعب ،دنوشی م
 ن آ ه بی کتم ماظن ل صا لاصا ه ک میتفرگ ار رتمهم
 .ت سا

بن مبلطمن یا دهد ص یخشته کی عجرم ن آ لاما
 اهنآ دوا ه کنیا لعل ،ت سا ه عما ج داسفا بجوم
 حلاص و دنتسابه لئسم نیمه ه بی کتم ه ک دنتسابی دارفا
 بن یا رد ار ناشدوخ عفن و دنیب بن یا رد ار ناشدوخ
 .دنکس اسحا هیضق

هعماج ک یرد داسف و ح لاص ص یخشتع جرم

ی لک رظنه طقذ زا میناوتی م ام باسحن یای و ر
ی اربی عجرم لاصا ه کمینک ح رطم روطن یا ارب لطم
ت رابع عجرم ،م یرادن هعماج ک یرد داسف و ح لاص
ت رطف ن آ ه کی ترطف ن آ و م یلس ل قع ن امه زات سا
ه سفند حی ف ت رطف ن آ ،ت سا ل طاب و ق ح ن یی زیام
ص خشت ک یی ه ب ه دیقع زاربا ل اجم ه ک ل ذکی م عاضتقا
دوشن ه داد ایدوش ه داد

اید و ه مانزور ک یرد ی صخش رگال ماشب ابن م اذل
ن یا ه ک درک ثحب باجم ه ب ع جار ،رگید ی اجم
ت سینی باجم ،دنتفگی م عاهقف ل احه بات ه کی باجم
ن لآ باجم ،م ینک ه دافتسا ن آ زا م یهاوخب [ن لآ امه ک
ل امش .ت سا ل کشن یا ه ب ل یلد ن یا و ه یآ ن یا رطاخه ب
ه ک اری بلطم ن یا ن لآ ه کنیا ربی نیم دیرادی لیلد ه چ
کی ه ،ه لب !؟ت سا ل سفمت سا ه درک ح رطم ص خشتن یا
ی می اه دافتسا عوس ب جوم ی بلطم ن ینچ ح رطت قو
ارن یا ،ت سا هعماج ب رخم ه دافتسا عوس ن آ ه ک دوش
م یلس ل قع ارن یا و دم ه فب دناوتی م م ه ص خشت دوخ
دهدی م ص یخشتت سا ل دقع و ل حل ها ربم کاح ه ک
،دشابت سرد امشب لطم ه کم ه ض رفر ب :دیوگی مو

زات سا بن کمم دیهد مایجا ار راکن یا نلاً امش رگا
 ی زیچه چه به را بود ن یا . دوشه دافتساءوسه عقاون یا
 ﴿قَرِیْبَہٗ سَدَفَ ذٰی لَعْنٰنٍ سَلٰ لِبَ﴾ به ؟ ددرگی مر
 ش بلطم ن یا ایآ ه ک دنادی م ایجیا رد ناسنا دوشه ک
 ن م مت قوکی اما .ت سیندایت سا داسفا ب جوم نلاً
 زای لصا به به جار درف ن یا ی اهماجا رد لاثم باب
 ،دذکی م مت بحصل لئسم زای املئسم ای م ماظن لوصا
 ع جرم کی به کم پیوگب ایجیا رد میناوتی مذام رگید
 ن یا ایآ ه ک دهد ص یخشته کنیا ی اربت سهی صخشم
 ح لضم ای ت سا ه عماجا دسغم ،ص و صخه برفرح
 ی لوم کا ح دوخار ع جرم ن یر تلا باب امش .ت سا ه عماجا
 ی لوم کا ح دوخ دیاشه کم یوگی م ه دند ،دینادی م ه یقف
 !دوشنه جوتتم ار بلطم ن یا لاصا ه یقف

ی م عا جرات رطف و م یلسال قعه به کامش :ذیملت
 ،دشاب ی فرض رد دیاب ج راخرد ن یا هر خلأاب ،دیامرف
 ی م ع جرم نامھ فرض ه را بود !؟ت سیک فرض ن یا
 !؟ه نای دوش

،ع جرم ه کلبت سینع جرم ،فرض ن آ دینیید :داتسا
 بلطم ن یا لاثم بابن م امش رگا .ت سا ناسنا ت رطف

هضرع ملاسا نید و کلمسه زاج راخه بی تحار
 ءعماجر دی ضاق ناونعه بامشه که دیوگب و دیرالد
 لوبقنم، هلب: دیوگی م و ا، دینکت واضقی ملاسا
 نوچ، دوشح رطمه عماجر دن لآ فرحن یا که مراند
 صخشن آی نعید، بت ساه عماجه بل ءخم فرحن یا ن لآ
 ،لمعن یا و راکن یا: دیوگی م ملاسا نید زاج راخ
 ترطفارن یا م سام. بت سینه امشه ءعماجر اربح لمص
 صوصحه بدر فکی روظنه، میراندگی م میلس بل قع و
 .بت سینه

دانشابی دارفا دیابی ملاسا ءعماجر و ماظنک یرد
 ی اه تشدگ او هزا و ملء، اوقتاب، بذهم دارفا مهنیا که
 می متابثا ماقم رد، زورب و روهظ ماقم رد که دنتسه
 ی اربع جرم دنلوتی م مهنیا که م پیوگب میناوت
 هکت سینه ی سک نآ روظنه. دانشابح لاص صیخشته
 ،ش دوخ عفانه رطاخه بدر فو دنزی مزورما اری فرح
 روطچ و ا! دیوگی م ارش فلاخه جرد داتشه و دص
 می م [!؟ دریگب رارق صیخشته ی اربع جرم دنلوتی م]
 و دیآی م ادر ف، بت ساه لاصه بزورما، ریخه ن: دیوگ
 بن یا به مدنبه کنیا رطاخه ب، دش داسفه بلا ما ح: دیوگی م
 جیرته به بفرحن یا ن در کح رطمه ن لآ، م اه دیسر ماقم

دناوتی مذ و ا ت روصن یارد ! دروخی مرب ن م ی ابق
 ت رطف ن آ و ت سا میلس ل قع ع جرم . دشاب ع جرم
 ع جرم دناوتی م میلس ل قع و ت رطف ن آ ه ک ت سا
 رار سا ن لآ ه کنیا ل ثم . دشاب داسف ی ارب ص یخشت
 ه ک ت سیز زاینز رگید ، دندک ش خپ ار ت کلمه ی ماظن
 داسفا ب لمطه ن یا ه ک دنیوگب اذک لله ا ق ی ا ت رضح
 دنیوگب م ه ی ناتسریید ه چب ه برگان وچ ، ت سا ه عماج
 ت سیچ ت کلمه ی ماظن رار سا ن درک ش خپ م کح ه ک
 ! ت سا روشک تینما ن تفر ن یز ا ب جوم : دنیوگی م
 م ه ه چب رد م میلس ل قع ن یا . دراد م میلس ل قع ن وچ
 م کاح ه ب ت ناها ه ک دنیوگب ل اشم ب ا بن م . ت سه
 ، ت سه ص و صخه ب ص خشد ک یرد ن لآ ه ک ن یملسم
 ه ک اری درف : دنیوگی م میلس ل قع ! ؟ دراد ی لاکشا ه چ
 ، ت سا ه تفریدپ م کاح و ربهر ن او نعه ب ه عماج ک ی
 ب اسحه ب ماظن ل صا ف یعضتی صخشن یزچ ف یعضت
 ه ک ت سیزی نعم ن یا ه ب ، ت ناها ی نعید ف یعضت . د ی آی م
 طاقت ه جوت م ار و ا ه ک دندک ح رطم ی و حنه ب ار ل ئاسم
 . دندک ا طخ و ه ابشتا

زاربا ، داتفا قافتا ا رینخا ه ک ی یا یاضق ن یا رد اذل

ی راکام [دراد تافانم میلسل قعاب] ی بلاطم نینچ
 عقاو مقس و ت حصه ب، میراندن عقاو و رملأس فذه ب
 هاتفاق افتاه کی بلاطم نیا للاحه کم میراندن راکه میضقه
 تسیند حیحص ایت سا حیحص رملأس فذر د، ت سا
 ت سا ن کم می صخش، ت سا ص خشرظن یا هر خلأاب
 أعقاو و منادی مندهتجمار ص خشن لافن مه کدیوگب
 دراو لاکشا واه برظنه طقزن یا زامیناوتی منام، نداند
 ی اربقیلا ار ص خشن لافن مه کدیوگبه کنیا ایمیند
 س فذه بام، دراندن لاکشا نیا، منادی منت موکحرکی
 ع ضو به جوتابی لو میراندن راکت و بظ ماقم و رملأ
 نیا حرط، کذلک اثما و ت کلمه تینما و ت کلمه
 .دراد تافانم میلسل قعاب تیفیکنیا به بلئاسم

ی مقرفت ایصوصخه کمیوگی ما جنیارد ام اذل
 ره حرط و ت سا وحن کی به بی فرض ره رد و دندک
 نیا امشت قوکی .ت سا رگید وحن کی به بی بلطم
 ،دینکی م حرط میصوصخه سلاج کی رد ار بلطم
 ی لکشم، ت سا نیمه و دینکی م حرطم رنغدینچ دزد
 هسلاج کی رد ت قوکی هدند لاثمبابنم .ت سیند
 نیا ن مرظن زاه کمیوگی م و منکی م حرطم میصوصخ
 ت سه م قردن لاه کم قرآن بدیزه کت سا هدشت باث

دجسم ربڼه ی لا ا ب م ه ت قو ک ی ، ت س ی ز د ه ت ج م ل ا ص ا
 ن ی ا ب ت س ی ز د ه ت ج م ق ر ا ن ب د ی ز ه ک م ی و گ ی م م ط ع ا
 ه ب ا ر ی ت ا ی ص و ص خ ، د ر و آ ی م ر ا ب ه ب ی ش ن ت ا ج ن ی ا ر د ن ل آ
 ه ک ت س ا ن ک م ی ت ا ن ا ی ر ج ن ی ن چ ، د ر و آ ی م د و ج و
 د ر و ا ی د د و ج و ه ب ا ر ی ل ئ ا س م و د ن ک ن و گ ر گ د ا ر ع ا م ت ج ا
 ن ی ا . د ر ی د ن ی ز ا ا ر ه ع م ا ج ت ی ن م ا ل و ا ه ل ه و ر د ا ه ن ی ا ه ک
 ی ن ع ی ! د ن م ه ف ی م ا ر ن ی ا م ه م ه و ت س ا ی م ه م ه ل ئ س م
 ا ت د ی ه د ل ی ک ش ت ه ا گ د ا د ا م ش ه ک ن ی ا ه ب ت س ی ز ز ا ی ز ر گ ی د
 . د ه د ص ی خ ش ت ا ر ب ل ط م ی ض ا ق ه ک ن ی ا

م ل ا س ا ر د ه ش ی د ن ا و ر ک ف ی د ا ز آ ه د و د ح م

ه ب م ل ا س ا ر د ه ش ی د ن ا و ر ک ف ی د ا ز آ ت ش گ ر ب س پ
 ه ع م ا ج ی ا ر ب ر و ن م ا ی آ ی د ا ز آ ن ی ا ر ا ی ت خ ا ه ک ت س ا ن ی ا
 ی ا ر ب ب ر خ م ل ئ ا س م ه ن و گ ن ی ا ح ر ط ه ک ن ی ا ا ی ت س ا
 د ن ا و ت ی م ی ص خ ش ر ه ا ر ب ل ط م ن ی ا . ت س ا ه ع م ا ج
 ی م د س ی و ن ی م ا ر ن ی ا ه ک ی س د ک ن آ م ه ؛ د ه د ص ی خ ش ت
 ص ی خ ش ت د ن ا و ت ی م ه د ن ا و خ م ه و د ه د ص ی خ ش ت د ن ا و ت
 د ن ا و ت ی م م و ق ی ل ا ق ع و د ق ع و ل ح ل ه ا م ه و د ه د
 ر و ط ن ی ا ی ا ه ل ئ س م ن ی ن چ ح ر ط ه ک د ن ه د ص ی خ ش ت
 ن ی د ا ه ج و گ ن ج ه ح و ب ح ب ر د ی س د ه ک ن ی ا ل ث م . ت س ا

ل صا ی ایاضقه کی د ، برگید ت کلمه ا ب ت کلمه کی د
ل قع ا ب ن یا] ه ک ت سا م و لعم ، د ن ک ح ر ط م ا ر ی تم و ک ح
و ح ل ص ن ا م ز ر د ت ق و ک ی ل ا م ح . [د ز ا س ی م ن م ی ل س
ی م ح ر ط م ت س ی ز ی ا ه لئ س م چ ی ه ه ک ک ل ذ ل ا ث م ا و ت ی ن م ا
[. ت سا ر گ ی د ف ر ح ک ی ن آ] د ی ن ک

بنابراین مسئله این است که برگشت آزادی و
اندیشه در اسلام در حدودی است که به امنیت
جامعه و امنیت اخلاقی جامعه صدمه وارد نشود، و
ما همین را در زمان ائمه علیهم السّلام هم مشاهده
می کردیم که در بعضی از موارد که به امنیت جامعه
برخورد می کرد، - اگر حکومت اسلامی بود - آنها
برخورد می کردند اما اگر به امنیت برخورد نمی کرد
مثلاً به امیرالمؤمنین علیه السّلام صریحاً اعتراض
می کردند که یا علی، این کار را که کردی، اشتباه
کردی! حضرت می گوید: یا درست انجام داده ام یا
نادرست، می خواهید قبولم کنید یا نکنید، طوری
نیست! بقیه هم جوابش را می دادند که سر جای
بنشین! ما بیشتر از تو می فهمیم و امثال ذلک! دیگر
این طور بودند. نمی توانیم بگوییم که حالا شخصی
به امیرالمؤمنین اهانت می کند فوراً گردنش را بزنند

و امثال ذلک، با اینکه حکومت امیرالمؤمنین بوده است و می‌توانست [این کار را انجام دهد]. نمی‌توانیم بگوییم که در اینجا حقّ امیرالمؤمنین این بوده است که او را به قتل برساند ولی اغماض کرده است، بلکه اصلاً روش و برنامه حضرت این بوده که حالا اگر تو نمی‌خواهی من را قبول داشته باشی، نداشته باش! به جایی برخورد نمی‌کند!

و تیفیک لله‌اعاشن! متبلا - متقوکیه، هلد
 هکت‌سای‌اهوحد - مینکی‌م‌ضرع‌ارش‌تایصوصخ
 ،دوش‌اپد‌اجنیا‌رد‌ی‌داسفا‌و‌بوشاً‌دهاوخی‌م
 به‌ب‌اهنیا‌م‌امت‌ت‌ش‌گرب‌ه‌ک [دریگ‌بل‌کش]‌ی‌ت‌عامت‌جا
 اذلت‌س‌اه‌عما‌ج‌رد‌د‌اسفا‌ه‌لئسم‌ه‌بد‌عب‌و‌د‌ان‌ع‌ه‌لئسم
 و‌ه‌یل‌ع‌لله‌ای‌ل‌ص‌ر‌ب‌م‌غی‌پ‌ن‌ام‌ز‌رد‌ه‌ک‌م‌ینی‌م‌اجنیا‌رد
 و‌اهنیا‌ه‌بت‌بس‌م‌لا‌س‌لا‌ه‌یل‌ع‌ن‌ین‌م‌ؤ‌م‌ل‌ار‌ی‌ما‌و‌م‌ل‌س‌و‌ه‌ل‌آ
 .دشی‌می‌ری‌گول‌جا‌یا‌ض‌ق‌ن‌یا

د‌عب‌ه‌س‌ل‌ج‌رد‌ار‌ب‌ل‌ط‌م‌ن‌یم‌ه‌ه‌م‌ادا‌لله‌اعاشن‌إ‌لا‌اح
 رد‌ه‌ک‌م‌یوری‌می‌ت‌ای‌اور‌غ‌ار‌س‌ر‌گید‌و‌مینکی‌م‌ضرع
 ث‌حب‌و‌مینکی‌می‌د‌نب‌ه‌ت‌سد‌ار‌اه‌ن‌آ‌و‌د‌نا‌ه‌د‌م‌آ‌ه‌نیم‌ز‌ن‌یا
 .م‌یهدی‌م‌ه‌م‌تا‌خ‌ار

دمحم لآ و دمحم یاعلّ صد مهلا